

grund bør vi have anledning til at standse og at lytte.

Jeg husker, da min far fortalte om dagen; om den uendelige lettelse, han følte på sin vej til gudstjenesten i Enslev, hvor han fik meddelelse om den danske regerings tilbagetræden. Nu var det slut med at bøje nakken og være en ussel træl. Nu kunne danskerne se sig selv i øjnene og behøvede ikke længere at skamme sig f.eks. over for nordmændene.

Kl. 17.05

Den 29. august 1943 var den mest betydningsfulde dato under besættelsen, og jeg vil gerne her lægge et ord ind for, at dagen bliver national – og netop national – mindededag.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger til dette indslag, og vi går derefter over til næste taler, som er ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Espersen.

Søren Espersen (DF):

Jeg siger tak for den debat, der har været, selv om den selvfølgelig har været skuffende set fra vores synsvinkel. Jeg er glad for Enhedslestens tilslutning – tænk, at vi skal rose Enhedslisten i dag – men de er jo også udsprunget af Kommunisterne, som virkelig kendte noget til besættelsestiden og vidste, hvordan forholdene var, så tak for det. Til gengæld er jeg specielt skuffet over De Konservative. Jeg kan ikke forstå, hvorfor de kan afvise forslaget på den måde, men det er jo altså sket.

Det store skel i besættelsestiden er og bliver datoen den 29. august 1943. Hidtil havde det frie udland med fuld ret kunnet betragte Danmark som en del af nazisystemet og som Tysklands partner, men fra og med den 29. august 1943 stod det klart, at Danmark var en allieret nation. Få uger efter blev Danmarks Frihedsråd i øvrigt dannet med bred repræsentation fra modstandsgrupperne. En væsentlig personkreds stod bag, bl.a. socialdemokraten Frode Jakobsen, kommunisterne Mogens Fog og Børge Houmann og Dansk Samlings Arne Sørensen, og Frihedsrådet udviklede sig til at blive landets faktiske regering i besættelsestidens sidste halvandet år.

Det er egentlig imponerende at tænke på, at Frihedsrådet, som uden videre kunne have

overtaget hele styret efter befrielsen af Danmark, lige fra første færd søgte at knytte forbindelse til de politiske partier og efterhånden fik skabt denne forbindelse. Allerede i november 1943 udsendte Frihedsrådet pjecen »Når Danmark atter er frit«, hvor det blev slået fast, at den første efterkrigsregering skulle dannes på forfatningsmæssigt grundlag. Det betød, at de valgte politikere blev en del af Danmarks nye styre.

Men heldigvis forstod de politikere, som Frihedsrådet fra sommeren 1944 inddrog i processen, at en ren politikerregering hverken var mulig eller ønskelig. Frihedsrådet havde jo folket med sig og rådede over alle våbnene, og samtidig kunne en regering uden modstandsbevægelsen ikke forvente at blive anerkendt som allieret, for det havde Sovjetunionen klart tilkendegivet. Der er altså ikke tale om kontrafaktisk historiskrivning, må jeg sige til hr. Ammitzbøll, for Sovjetunionen havde klart tilkendegivet, at Danmark aldrig ville blive optaget i FN uden modstandsfolk i den første efterkrigsregering.

Det er altså alene modstandsbevægelsens indsats, vi kan takke for, at Danmark den 5. maj 1945 ikke alene fremstod som en allieret nation, men også som en nation, der stod respekt om. Det var alene modstandsbevægelsen, som fremtvang den skelsættende dato, den 29. august 1943 – den dato, der blev synonym med den danske modstandskamp mod nazismen.

Hvis vi gør den 29. august til en dato, hvor splitflagene skal hejses overalt i landet fra offentlige bygninger, sørger vi samtidig for, at fremtidige generationer ikke glemmer, hvorfor Danmark er et frit land, men spørger: Hvorfor hejser vi flaget i dag?

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.